EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.10.2020
COM(2020) 658 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 o záležitostech směnných kurzů ve vztahu k CFA franku a komorskému franku (98/683/ES)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

V roce 2019 zahájila Francie a státy Západoafrické hospodářské a měnové unie (UEMOA) diskusi o reformě své spolupráce v oblasti směnných kurzů. V současné době je jejich spolupráce založena na dohodě o spolupráci ze dne 4. prosince 1973 a související dohodě o zárukách podepsané v roce 1973 a pozměněné v letech 2005 a 2014. Účelem reformy je pomoci modernizovat unii UEMOA a usnadnit její postupné rozšíření na další státy Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS).

Jednání mezi Francií a státy UEMOA o jejich stávající spolupráci vedlo ke společnému návrhu na reformu fungování této unie. Reforma je založena na čtyřech pilířích. Prvním je změna názvu CFA franku na „ECO“ během roku 2020. Druhým cílem je zrušit povinnost států UEMOA soustředit devizové rezervy na účtu francouzského ministerstva financí. Za třetí se má Francie zříci členství v rozhodovacích subjektech řídících orgánů unie UEMOA. Za čtvrté má současně dojít k navázání dialogu mezi příslušnými orgány a k zavedení mechanismů dohledu nad riziky.

Aby reforma získala konkrétní podobu, podepsala Francie se svými partnery z unie UEMOA dne 22. prosince 2019 novou dohodu o spolupráci, která po svém vstupu v platnost nahradí stávající dohodu ze dne 4. prosince 1973. K nové dohodě bude připojena dohoda o záruce, která bude uzavřena s Centrální bankou západoafrických států (BCEAO). Je třeba poznamenat, že základní rysy stávající spolupráce v oblasti směnných kurzů mezi Francií a státy UEMOA zůstanou touto reformou nedotčeny. Jde konkrétně o zachování směnitelnosti mezi eurem a CFA frankem při pevně stanovené paritě za podpory neomezené a nepodmíněné rozpočtové záruky Francie.

Na stávající a budoucí dohodu o spolupráci mezi Francií a státy UEMOA nelze pohlížet odděleně od práva Unie. Od zavedení eura nese Unie za členské státy, jejichž měnou je euro, výlučnou pravomoc v záležitostech měnové politiky a směnných kurzů. Francie je členským státem, jehož měnou je euro od 1. ledna 1999. Podle článku 2 Smlouvy o fungování EU platí, že svěřují-li Smlouvy v určité oblasti Unii výlučnou pravomoc, může právně závazné akty schvalovat a přijímat pouze Unie. Členské státy tak mohou činit samy pouze tehdy, jsou-li k tomu Unií zmocněny. V souladu s čl. 109 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství Rada ve svém rozhodnutí ze dne 23. listopadu 1998 (98/683/ES) povolila Francii, aby po nahrazení francouzského franku eurem pokračovala v provádění svých stávajících dohod týkajících se směnných kurzů s unií UEMOA, s Hospodářským a měnovým společenstvím střední Afriky (CEMAC) a s Komorami. Francie byla tedy oprávněna pokračovat ve svých stávajících dohodách, avšak nebyla zmocněna nahradit je dohodami novými. Je tomu tak i v případě, že by hlavní cíl a právní režim upravující spolupráci v oblasti směnných kurzů mezi Francií a jejími partnery z unie UEMOA, společenství CEMAC a Komor byly podobné, tj. kdyby cílem bylo zajištění směnitelnosti mezi měnami těchto subjektů a eurem podporované rozpočtovou zárukou francouzského státu.

Aby byla zajištěna slučitelnost s výlučnou pravomocí podle práva Unie a poskytnuta právní jistota, je nezbytné rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 změnit. To umožní Francii uzavřít novou dohodu o spolupráci, která nahradí stávající dohodu ze 4. prosince 1973. Rovněž se tím zajistí, aby Francouzská republika mohla uzavřít nové dohody s dalšími africkými partnery, které nahradí dohody stávající. Kromě toho by měla být aktualizována

některá další ustanovení uvedeného rozhodnutí Rady upravující informační a schvalovací režim, aby se jejich působnost vztahovala na jakékoli nové dohody s unií UEMOA nebo jinými partnery nahrazující stávající dohody.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Je nepravděpodobné, že by tyto dohody měly podstatný vliv na provádění jednotné měnové a kurzové politiky eurozóny. Záruka směnitelnosti CFA franku a komorského franku je založena na rozpočtovém závazku Francouzské republiky. I když to pro Francii znamená fiskální riziko v případě, že by unie UEMOA záruku aktivovala, má se za to, že to pravděpodobně nebude mít podstatný vliv na fiskální situaci Francie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem pro přijetí tohoto doporučení je čl. 219 odst. 3 Smlouvy o fungování EU (bývalý čl. 109 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství). Uvedený bývalý článek byl použit k přijetí rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 o záležitostech směnných kurzů ve vztahu k CFA franku a komorskému franku (98/683/ES). V čl. 219 odst. 3 Smlouvy o fungování EU se stanoví, že Rada na doporučení Komise a po konzultaci s ECB určí podmínky pro sjednávání a uzavírání dohod o záležitostech směnných kurzů s jednou nebo více třetími zeměmi.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Zásada subsidiarity se nepoužije, neboť tato záležitost spadá do výlučné pravomoci Unie v měnových a kurzových záležitostech.

- **Proporcionalita**

Cílem navrhovaného doporučení pro rozhodnutí Rady je zmocnit Francii k uzavření nové dohody o spolupráci s unií UEMOA, která nahradí stávající dohodu ze dne 4. prosince 1973. Rovněž se jím zajistí, aby Francouzská republika mohla uzavřít nové dohody s dalšími africkými partnery, které nahradí stávající dohody. Kromě toho jsou aktualizována některá další ustanovení uvedeného rozhodnutí Rady upravující informační a schvalovací režim, aby se jejich působnost vztahovala na jakékoli nové dohody s unií UEMOA nebo jinými partnery nahrazující stávající dohody. Za tímto účelem stanoví doporučení cílené změny, které Francii zajistí uvedené zmocnění, avšak nepřekračují rámec toho, co je pro dosažení výše uvedeného cíle nezbytné.

- **Volba nástroje**

Je-li třeba sjednat dohody týkající se měnového nebo kurzového režimu, čl. 219 odst. 3 Smlouvy o fungování EU předepisuje použít doporučení Komise Radě ke stanovení vhodných opatření pro sjednávání a uzavírání takových dohod.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Doporučení Komise Radě obsahuje dva články.

První článek stanoví změny názvu a článků 3, 4 a 5 rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998.

Změna názvu a článku 3 uvedeného rozhodnutí odráží možný budoucí vývoj, tj. přejmenování CFA franku a komorského franku. Odkazy na CFA frank se proto nahrazují obecným názvem

měn příslušných měnových unií. Taktéž odkazy na komorský frank se nahrazují obecným odkazem na měnu Komor.

Změny článků 4 a 5 uvedeného rozhodnutí opravňují Francii k tomu, aby nahradila své stávající dohody s unií UEMOA, společenstvím CEMAC a Komorami novými dohodami o záležitostech směnných kurzů, a dále stanoví, že jakékoli nové dohody podléhají stejným pravidlům o zapojení příslušných subjektů Unie jako dohody stávající, aby byla zajištěna kontinuita příslušného informačního a schvalovacího režimu stanoveného Radou v roce 1998.

Druhý článek stanoví, že rozhodnutí určené Francii bude použitelné ode dne, kdy bude rozhodnutí Rady oznámeno Francouzské republice.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 o záležitostech směnných kurzů ve vztahu k CFA franku a komorskému franku (98/683/ES)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 219 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky[1],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Unie nese za členské státy, jejichž měnou je euro, výlučnou pravomoc v měnových a kurzových záležitostech. Svěřují-li Smlouvy v určité oblasti Unii výlučnou pravomoc, může pouze Unie schvalovat a přijímat právně závazné akty a členské státy tak mohou samy činit pouze tehdy, jsou-li k tomu Unií zmocněny.

(2) Podle čl. 219 odst. 3 Smlouvy má Rada stanovit vhodná opatření pro sjednávání a uzavírání dohod týkajících se měnového nebo kurzového režimu.

(3) Před zavedením eura uzavřela Francie dohody s unií UEMOA (Západoafrickou hospodářskou a měnovou unií), se společenstvím CEMAC (Hospodářským a měnovým společenstvím střední Afriky) a s Komorami, které měly zaručit směnitelnost CFA franku a komorského franku s francouzským frankem při pevně stanovené paritě[2]. Po nahrazení francouzského franku eurem dne 1. ledna 1999 povolila Rada Francii, aby pokračovala v provádění existujících dohod týkajících se záležitostí směnných kurzů s unií UEMOA, se společenstvím CEMAC a s Komorami

---

1 [...], Úř. věst. C XX/XX, d.m.rrrr.

2 *Convention de coopération monétaire du 23 novembre 1972 entre les États membres de la Banque des États de l'Afrique centrale (BEAC) et la République française* (Dohoda o měnové spolupráci ze dne 23. listopadu 1972 mezi členskými státy Banky středoafrických států (BEAC) a Francouzskou republikou), v platném znění; *Convention de compte d'opérations du 13 mars 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du Conseil de l'administration de la Banque des États de l'Afrique Centrale* (Dohoda o transakčním účtu ze dne 13. března 1973 mezi ministrem hospodářství a financí Francouzské republiky a předsedou správní rady Banky středoafrických států), v platném znění; *Accord de coopération du 4 décembre 1973 entre la République française et les Républiques membres de l'union monétaire ouest-africaine* (Dohoda o spolupráci ze dne 4. prosince 1973 mezi Francouzskou republikou a členskými republikami Západoafrické měnové unie), v platném znění; *Convention de compte d'opérations du 4 décembre 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du conseil des ministres de l'Union monétaire ouest-africaine* (Dohoda o transakčním účtu ze dne 4. prosince 1973 mezi ministrem hospodářství a financí Francouzské republiky a předsedou rady ministrů Západoafrické měnové unie), v platném znění; *Accord de coopération monétaire du 23 novembre 1979 entre la République française et la République fédérale islamique des Comores* (Dohoda o měnové spolupráci ze dne 23. listopadu 1979 mezi Francouzskou republikou a Federální islámskou republikou Komory), v platném znění; *Convention de compte d'opérations du 23 novembre 1979 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le ministre des Finances, de l'Économie et du Plan de la République fédérale des Comores* (Dohoda o transakčním účtu ze dne 23. listopadu 1979 mezi ministrem hospodářství a financí Francouzské republiky a ministrem financí, hospodářství a plánování Federální republiky Komory), v platném znění.

(dále jen „stávající dohody“) v souladu s rámcem stanoveným v rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 (98/683/ES) (dále jen „rozhodnutí Rady“)[3].

(4) Podle článků 4 a 5 rozhodnutí 98/683/ES může Francie sjednávat a uzavírat změny stávajících dohod, které zachovávají nebo i mění povahu nebo oblast působnosti stávajících dohod.

(5) Francie a státy UEMOA zahájily proces nahrazení stávající dohody ze dne 4. prosince 1973 novou dohodou o spolupráci v záležitostech směnných kurzů. Dohoda byla podepsána dne 21. prosince 2019. Doplňuje ji nová dohoda o záruce, která má být uzavřena s centrální bankou států unie UEMOA. Dne 22. května 2020 předložila francouzská vláda národnímu shromáždění návrh zákona o ratifikaci nové dohody o spolupráci.

(6) Na nahrazení stávajících dohod o záležitostech směnných kurzů mezi Francií, unií UEMOA, společenstvím CEMAC a Komorami, které Francie a unie UEMOA v současné době hodlají provést, se články 4 a 5 rozhodnutí 98/683/ES nevztahují. Je tomu tak i v případě, že se povaha a oblast působnosti nových dohod o spolupráci nemění, tedy pokud cílem zůstává zajistit směnitelnost mezi eurem a měnami unie UEMOA, společenství CEMAC a Komor při pevně stanovené paritě za podpory rozpočtového závazku Francie.

(7) Francie by měla být zmocněna k nahrazení platných dohod s unií UEMOA, společenstvím CEMAC a Komorami. V souladu s rozhodnutím Rady 98/683/ES by se měly nadále použít stávající postupy, které se liší v závislosti na tom, zda nahrazení dohod ovlivňuje či neovlivňuje jejich povahu nebo oblast působnosti. V obou případech bude nutné před nahrazením dohod novými dohodami zapojit příslušné subjekty Unie v souladu se stávajícím režimem sdílení informací a schvalování.

(8) Rozhodnutí 98/683/ES by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí 98/683/ES se mění takto:

1) název se nahrazuje tímto: „Rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 1998 o záležitostech směnných kurzů ve vztahu k měnám unie UEMOA, společenství CEMAC a Komor (98/683/ES)“;

2) články 3, 4 a 5 se nahrazují tímto:

„*Článek 3*

Příslušné francouzské orgány pravidelně informují Komisi, Evropskou centrální banku a Hospodářský a finanční výbor o provádění dohod. Francouzské orgány informují Hospodářský a finanční výbor před změnami parity mezi eurem a měnami unie UEMOA, společenství CEMAC nebo Komor.

Článek 4

[3] Úř. věst. L 320, 28.11.1998, s. 58.

Francie může sjednávat a uzavírat změny stávajících dohod nebo je nahrazovat, pokud se nemění povaha nebo oblast působnosti těchto dohod. O těchto změnách předem informuje Komisi, Evropskou centrální banku a Hospodářský a finanční výbor.

Článek 5

Francie předloží Komisi, Evropské centrální bance a Hospodářskému a finančnímu výboru veškeré plány na změnu povahy nebo oblasti působnosti těchto dohod, bez ohledu na to, zda má být provedena pozměněním nebo nahrazením. Tyto plány vyžadují schválení Radou na základě doporučení Komise a po konzultaci s Evropskou centrální bankou.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně